

ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
Τριμηνιαίο όργανο
της Αδελφότητας
Αγναντιτών

Γραφεία: Σοφοκλέους 33 - 5ος όροφος - Τ.Κ. 10552 - Τηλ. - Fax: 210-3313.067 - Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2008, Αρ. Φύλλου 163 • www.agnanta.com.gr

ΤΑ ΟΓΔΟΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΝΑΝΤΙΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ (1928 - 2008)

Ογδόντα χρόνια ζωής και δράσης συμπληρώνει φέτος η Αδελφότητά μας. Ογδόντα χρόνια αγώνων και αγωνίας, προσφοράς και δημιουργίας. Ευχόμαστε **“να τα χιλιόσει!”** Το Καταστατικό της εγκρίθηκε με την 5947/18-8-1928 απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών.

Ευγνωμονώντας τους αιώνηστους ιδρυτές της, μνημονεύουμε με σεβασμό τα μέλη του πρώτου επαμελούς Δ. Σ. Σε αυτό συμμετείχαν οι αιώνηστοι: Δημήτριος Γ. Χαλκιάς και Αριστείδης Γ. Σκουληκαρίτης, ως Πρόεδρος και Γεν. Γραμματέας, αντίστοιχα, και ως Μέλη οι: Γεώργιος Κ. Αγόρος, Βασίλειος Δ. Μπάκος, Χρήστος Κ. Αηδόνης, Κωνσταντίνος Γ. Τσαγκαρογιάννης, Δημήτριος Γ. Στέργιος.

Είναι χρέος μας να τους μνημονεύουμε με σεβασμό και να τους ευγνωμονούμε.

Το Δ. Σ. της Αδελφότητας Αγναντιτών Αθήνας

Επιστολή μας στον Υπουργό Παιδείας

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΝΑΝΤΙΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ Αθήνα, 02 - 05 - 2008
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 33
ΤΗΛ/ FAX 210-3313067 ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 199
E-mail: info@agnanta.com.gr 10552 ΑΘΗΝΑ
ΠΡΟΣ: Υπουργό Εθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων Κύριον **Ευριπίδη Στυλιανίδη** ΑΘΗΝΑ
ΘΕΜΑ: Αίτημα για μη κατάργηση Γυμνασίου - Λυκείου Αγνάντων
Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Η φημιολογούμενη κατάργηση του Γυμνασίου-Λυκείου Αγνάντων Αρτας συντάραξε τους υπερδεκαεκασιχίλιους συντοπίτες μας που κατάγονται από το Δήμο Αγνάντων και κατοικούν στην Πρωτεύουσα, καθώς και τους διάσπαρτους ανά την Ελλάδα και το Εξωτερικό ισάριθμους αποδήμους.

Το σβήσιμο αυτού του πνευματικού φάρου που, από το 1882 ως Σχολαρχείο και στη συνέχεια ως Ημιγυμνάσιο και Γυμνάσιο-Λύκειο, (Συνέχεια στη σελίδα 10)

ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΝΑΝΤΩΝ (Λίγο πριν το τέλος);

Πληροφορούμαστε ότι το Γυμνάσιο και το Λύκειο Αγνάντων, ελλείψει μαθητών, βαίνει προς κατάργηση!... Όπως όλα δείχνουν, το πάλη ποτέ κραταιό Σχολείο μας, που κατά την τριακονταετία 1951-1980 προσέγγιζε ή ξεπερνούσε τον αριθμό των 500 μαθητών, περιέρχεται στην αρμοδιότητα της Ιστορίας, σε μερικές σεβίδες της οποίας, σίγουρα, θα αναφέρονται και τα εξής:

Το 1882 ιδρύθηκε στα Α-

γναντα Ελληνικό Σχολείο (Σχολαρχείο) που το 1929 μετονομάστηκε σε Ημιγυμνάσιο. Το 1939 αναβαθμίστηκε σε πλήρες Γυμνάσιο. Πόγω όμως των πολέμων, μόνο από το σχολικό έτος 1951-52 συμπληρώθηκαν και οι έξι τάξεις του. Ήταν ένα από τα μεγαλύτερα και αποδοτικότερα Γυμνάσια της Ηπείρου! Από το 1977 χωρίστηκε σε Γυμνάσιο και Λύκειο.

Όμως, μετά από λίγα χρόνια οι δρόμοι άνοιξαν

και οι Τζουμερκιώτες ροβόλησαν κατά τις πόλεις. Ο τόπος τους δεν μπορούσε να τους κρατήσει άλλο αφού αυτόν, μόνο το μάτι του Θεού τον έβλεπε με στοργή! Κανένας άλλος... Έτσι, από το 1982 οι μαθητές και των δύο σχολείων δεν ξεπερνούσαν τους διακόσιους και συνεχώς λιγόστευαν, μέχρι που την τελευταία δεκαετία οι μαθητές σε κάθε τάξη μετριόνταν στα δάκτυλα με (Συνέχεια στη σελίδα 4)

ΟΙ ΜΑΧΕΣ ΠΛΑΚΑΣ ΚΑΙ ΑΓΝΑΝΤΩΝ 1821 ΚΑΙ 1822

Οι Τζουμερκιώτες, ράτσα περήφανη και σκληροτράχηλη, με ακουσιμένο απ' την τουρκική τυραννία εθνικό φρόνημα, εμψυχωμένοι από ένα αίθασο πνεύμα ανεξαρτησίας, με μια σκληρή εμφάνιση στα πόδια ήθη και με το πείσμα δυνατότερο απ' το σίδερο, τον χρόνο και το θάνατο, έκαναν δυναμικά την επαναστατική τους παρουσία στον ξεσηκωμό του Γένους μας, το 1821.

Οι Τούρκοι πάτησαν τα Τζουμερκοκώρια το 1449, δεκαοκτώ χρόνια μετά τα Γιάννενα. Αποτελούσαν πηγή εφοδιασμού και σύστημα δρόμο επικοινωνίας των Τούρκων από το πειρωτικό κέντρο, τα Γιάννενα, με Απώλοσκαρνανία και ανατολική Ελλάδα, μέσω Πλάκας, Τζουμερκοκωρίου, Ασπροπλάτης, Αγράφων και Μακρυνόρους. Από τα πρώτα χρόνια τα χωριά μας εμφανίστηκαν ανίσχυρα και δυνατά επαναστατικά κέντρα, με ζωηρό πνεύμα και ασίγηστο πόθο απελευθέρωσης. Οι Τζουμερκιώτες εξόντωσαν τα τουρκικά αποσπάσματα και τους δερβενγαγάδες κατά το διάβα τους απ' τα Τζουμέρκα, γεγονός που ανάγκασε τον Σουλτάνο να τους παραχωρήσει αυτονομία, ιδρύοντας το έτος 1537 το “Αρματολικό των Τζουμέρκων”. Κατά την αλληπα-

σοϊκή θηριωδία, που λυμαίνονταν τα Τζουμέρκα βίαιες αλβανικές ληστρικές επιδρομές, που αφάνισαν, κατά μια ιστορική μαρτυρία 19 Τζουμερκοκώρια, αναγκάστηκαν να οργανώσουν τα τοπικά τους καπετανάτα, για αποτελεσματικότερη αντιμετώπισή τους. Έτσι η επανάσταση του 1821 βρήκε τα χωριά μας έτοιμα να προσφέρουν υπολογίσιμο και εμπειροπλήρη δυναμικό στον αγώνα. Γι' αυτό ο Χριστόφορος Περραιβός από το Σούλι σε επιστολή του τον Φεβρουάριο του 1817 προς τον τότε τσάρο της Ρωσίας Αλέξανδρο κατέτασε τους Τζουμερκιώτες στις πολεμικότερες περιοχές της δυτικής Ελλάδας,

Γράφει ο
ΜΙΧΑΗΛΗΣ Γ. ΧΑΡΟΣ

με το αρχαίο μάλιστα όνομά τους “ΑΘΑΜΑΝΕΣ”. Ο δε Αθανάσιος Ψαλίδας τον Φεβρουάριο του 1823 έγραψε στον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο ότι “είναι μαθημένα καλά στο ντοφρέκι τα Τζουμέρκα” και για την περιοχή (Νομό σήμερα) Άρτας ότι “στα χωριά είναι Έλληνες χριστιανοί, εις τον κάμπον δειλοί και εις τα βουνά πολέμικοι”.

Οι Αγναντιίτες τον καιρό των μαχών στην Πλάκα και Άγναντα διέθεταν εμπειροπλήρη και σκληροτράχηλους πολεμιστές, σύμφωνα με μια μαρτυρία, που θα ανα- (Συνέχεια στη σελίδα 9)

ΔΗΜΟΣ ΑΓΝΑΝΤΩΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΝΑΝΤΙΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2008

- 4 έως 9 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΩΡΑ 17.30 Στο Γυμνάσιο Αγνάντων “ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ” Παίδες 5 Χ 5 “ΒΟΛΕΪ” Γυναικών
- 7 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΩΡΑ 10.00 Στην πλατεία Αγίου Γεωργίου “ΑΘΛΟΣ JUNIOR” ΤΡΕΞΙΜΟ Από 5 έως 16 ετών
- 8 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΩΡΑ 10.00 Στο Γυμνάσιο Αγνάντων “ΑΘΛΟΣ JUNIOR” ΠΟΔΗΛΑΤΟ - ΤΟΞΟΒΟΛΙΑ - ΡΑΠΕΛ
- 9 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΩΡΑ 10.00 Στην πλατεία Κοιμήσεως Θεοτόκου “ΤΟΥΡΝΟΥΑ” ΤΑΒΛΙ - ΠΙΝΓΚ ΠΟΝΓΚ Από 5 έως 96 ετών
- 10 έως 14 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΩΡΑ 17.30 Στο Γήπεδο Καταρράκτη “ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ” 11 Χ 11 - Εφήβων και Ανδρών
- 11 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΩΡΑ 9.00 Στον Προφήτη Ηλία “ΕΚΔΡΟΜΗ” Με φαγητό ποτό και χορό. Από 5 έως 96 ετών
- 12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ Στην πλατεία Κοιμήσεως Θεοτόκου “ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ” ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Από 5 έως 96 ετών
- 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΩΡΑ 9.00 Στο Γεφύρι της Πλάκας “RAFTING” Από Γέφυρα Αμπελοχωρίου.
- 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ Στην πλατεία Αγίου Γεωργίου “ΕΚΘΕΣΗ” ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ Από 5 έως 96 ετών
- 14 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ Στην πλατεία Κοιμήσεως Θεοτόκου “ΧΟΡΩΔΙΑ” Από παιδιά του χωριού

ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ ΓΙΑΡΤΟΣ
Benjamin Moore Paints
ΧΟΡΗΓΟΙ:

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΠΕΛΛΗΣ Λ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΤΑΒΕΡΝΑ ΡΟΛΙΑ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΤΟ ΓΕΦΥΡΙ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΑΥΤΟ ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΣ
ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΣ Δ. ΚΩΝΝΟΣ
ΖΑΡΑ ΓΚΑΣ Χ. ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΤΑ ΑΓΡΙΑΝΙΑ
ΜΠΑΡΜΠΑΣ ΗΛ. ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΑΤΕΛΗ ΚΩΝ/ΝΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΗΣΕΙΣ

- Στις 18-4-2008 η Χριστίνα Αγγέλη - Καπέλη έφερε στον κόσμο δίδυμα αγόρια.

- Το ζεύγος Ηλία Τσιάκαλου και Βάσως Γεωργίου (Δημ.) Σιαπάτη απέκτησαν το πρώτο τους παιδί, ένα χαριτωμένο κοριτσάκι.

Το Δ.Σ. τους εύεται να τους ζήσουν.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Την Κυριακή 17 Φεβρουαρίου 2008 ο Παναγιώτης Γ. Κοτσινός και η σύζυγός του Σταυρούλα Π. Κοτσινή (Δ. Μιτζά), βάπτισαν το αγοράκι τους στον Ιερό Ναό Αγ. Νικολάου Καισαριανής.

Η ανάδοχος Χριστίνα Αρκαμούζη του χάρισε δύο ονόματα Μάριο - Δημήτριο.

- Στις 22 Ιουνίου 2008 ο Στέφανος Κώστας και η σύζυγός του Δέσποινα βάπτισαν τη νεογέννητη κόρη τους και την ονόμασαν Ειρήνη. Νονού ο Βασίλειος και η Ελένη Παπαγιάννη.

Να τους ζήσουν.

ΓΑΜΟΙ

Το Σάββατο 14-06-2008 στον Ιερό Ναό Αγίας Φωτεινής Νέας Σμύρνης, κατάμεστο από συγγενείς, φίλους, συγχωριανούς και συναδέλφους, η χωριανή μας Ψυχολόγος Ιωάννα Παπακίτσου, κόρη του Προέδρου του Συλλόγου των Απανταχού Αγναντιών Κώστα Αρ. Παπακίτσου, παντρεύτηκε τον εκλεκτό της καρδιάς της, Επικοινωνιολόγο Αριστοτέλη Αριστέδη Τρυφονόπουλο, καταγόμενο από την Αρκαδία. Το ταιριαστό νεανικό και λαμπερό ζευγάρι και οι πανευτυχείς γονείς δεξιώθηκαν τους καλεσμένους τους στο περιζωμένο με πεύκα και πλατάνια και στρωμένο με δασύ και παχύ φυσικό γρασίδι Κτήμα στη Βάρη Αττικής, όπου τους χάρισαν μια αξεχάστη βραδιά, γεμάτη δροσιά και ομορφιά, που άνοιξε σε μικρούς και μεγάλους την όρεξη για φαγοπού και έφτιαχνε το κέφι για χορό που, με προεξάρχοντες τους νεόνυμφους, κράτησε ως το ξημέρωμα.

Τα στέφανα αυτά άλλαξε η συνάδελφος της ύψους Βέρα Λάγγαρη, κόρη του Παναγιώτη Λάγγαρη, Υποστράτηγου (ε.α) της Ε.Λ.Α.Σ. και της Χειμωνάκη Πόπης Δημοσιογράφου.

Το Δ. Σ. της Αδελφότητας Αγναντιών της Αθήνας εύεται στους νιοπαντρους να ζήσουν με υγεία, αγάπη και προκοπή.

Ευχαριστούμε όλη τη μέλη και μη τα οποία μας δίνουν πληροφορίες και νέα από το χωριό είτε τηλεφωνικώς είτε μέσω fax είτε με επιστολές...

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Απεβίωσε στις 11.4.2008 και εκπεύθη στα Αγναντα ο

Λάμπρος Ζιάβρας, ετών 79.

- Απεβίωσε στις 20.4.2008 στην Αθήνα και κηδεύτηκε στα Αγναντα η Δημητρούλα Καπέλη του Αθανασίου, ετών 96.

- Απεβίωσε στις 12.5.2008 στην Αθήνα και κηδεύτηκε στα Αγναντα η Ασπασία Πριτσιβέλη, ετών 76.

- Απεβίωσε στις 25.5.2008 και κηδεύτηκε στα Αγναντα ο

Λεωνίδας Μαυροπάνος, ετών 77.

- Απεβίωσε στις 1.6.2008 και κηδεύτηκε στα Αγναντα η Μαρίνα Μητρογεώργου-Παπά (Κουστανοπούλα), ετών 84.

- Απεβίωσε στις 11.6.2008 και κηδεύτηκε στα Φράστα ο Δημοσθένης Φλούδας, ετών 77.

- Απεβίωσε και κηδεύτηκε στα Ιωάννινα στις 17.6.2008, ο Βασίλειος Μπαρμπούτης, γιος της χωριανής μας Γεωργίας Βασ. Αγόρου, ετών 42.

ΔΩΡΕΑ

Οι αδελφοί Ιωάννης και Γεώργιος Χρ. Φλούδα, εις μνήμην των γονέων και των αδελφών τους προσφέρουν:

α) 200 ευρώ υπέρ του Ι.ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Αγναντιών και β) 100 ευρώ για τους σκοπούς της Αδελφότητας Αγναντιών Αθήνας.

Οβελιστήριο - Ψητοπωλείο

«ΛΙΜΕΝΑΡΧΕΙΟ»

Ζολώτα Κυριακή

Γέφυρα Πλάκας
Τηλ.: 2685-031001

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

1. Στη στήλη "Κοινωνικά" δημοσιεύονται όσα γεγονότα υποπίπτουν στην αντίληψή μας και όσα μας γνωστοποιούν με επιστολές ή FAX οι ενδιαφερόμενοι.
2. Νεκρολογίες και φωτογραφίες των χωριανών μας που απεβίωσαν, δημοσιεύονται μόνο εφόσον μας αποστέλλονται από συγγενείς και φίλους αυτών.

Νεκρολογίες

ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΑ ΑΘ. ΚΑΠΕΛΗ (1912-2008)

Ένα ακόμη απ' τα τελευταία παλιά, αυθεντικά και λαμπερά κοινά της ζωής του χωριού μας έσβησε άξαφνα στις 20 Απριλίου 2008 και ταυτόχρονα ξανάναψε και καίει λαμπερότερα στην αιωνιότητα. Η μάνα, η γιαγιά, η προγιαγιά, η θεία, η Αγγναντίτισσα Κυρά, η Δημητρούλα μας, δεν είναι πια ανάμεσά μας...

Τίποτε δεν προμηνοούσε το τελευταίο αφιρνίδιο ταξίδι της, εκτός απ' την ηλικία της... Έφυγε όρθια, ζωηρή και νηφάλια, με την καρδιά της δοσμένη στην οικογένειά της, στο χωριό μας και τους χωριανούς μας και το νου της κολλημένο στον συνοικισμό της, στα "Κονάκια", στην κρυσβύρση του "Χαλασμένου", στο καραούλι της στον "Κρόκο" και στα έλατα και τα πλατάνια του τόπου μας.

Η Δημητρούλα Αθ. Καπέλη (το γένος Χρ. Κ. Παπακίτσου), η περίπου αιωνόβια, αντιστάθηκε γενναία στο χρόνο. Δεν του επέτρεψε να κάμψει την κυταρισμένη κορμωσασιά της και να θολώσει το αετίσιο βλέμμα της και το καθαρό μυαλό της, ούτε να βαρύνει τα πόδια της. Μέχρι το ήμερο τέλος της ξεχώριζε για τη δημιουργική της πνοή, για το ήθος και την εντιμότητα, για την ευθύτητα και την παρρησία της, για την προσφορά αγάπης και συμμόνιας, για την υπευθυνότητα, την αγωνιστικότητα και ατοχή της.

Έκανε στο ακέραιο το καθήκον της ως σύζυ-

γος, ως μητέρα, ως γιαγιά, ως συγγενής, ως Αγγναντίτισσα. Ήταν παντού και πάντοτε και για τους πάντες παρούσα και, μέχρι την τελευταία της πνοή, μέχρι την τελευταία της στιγμή, έδινε σε όλους μας μετρημένες συμβουλές, ασιοδοξία και θάρρος.

Όμως, το τελευταίο κεραυνοβόλημα της μοίρας, που άρπαξε πρόωρα από την οικογένειά της τον γαμπρό της, το παιδί της, τον αείμνηστο Δημήτρη Καπέλη, δεν το άντεξε για πολλά... Και ποιος, άλλωστε, στην ηλικία της και με την αξιοθαύ-

μαστη πνευματική της διαύγεια, θα το άντεχε... Πήγε γρήγορα να τον βρει και να του διαμαρτυρηθεί που την "Ξαράδιασε"...

Η στεντόρεια και γάργαρη φωνή της σίγησε, και τα αετίσια μάτια της έκλεισαν για πάντα... Από εδώ και πέρα, όλοι εμείς θα αναζητούμε γύρω μας τη Δημητρούλα μας, αν και η θωριά της θα είναι μέσα μας έντονα και ανεξίτηλα χαραγμένη.

Κέρδισε δικαιοδικά το βαθύ σεβασμό και την απέραντη αγάπη μας και, με την ενέρητη ζωή της, εξασφάλισε μνήμη αγαθή και αιώνια.

Χρήστος Αρ. Παπακίτσος

• Στη Μνήμη της Δημητρούλας Αθ. Καπέλη ο γιός της Στέλιος Αθ. Καπέλης πρόσφερε στο Σύλλογο του "Αγίου Γεωργίου" το ποσό των 200 ευρώ για να διατεθεί αποκλειστικά στη συντήρηση των εργασιών επέκτασης του Νεκροταφείου του Αγίου Δημητρίου.

ΑΣΠΑΣΙΑ ΧΡΙΣΤΟΦ. ΠΡΙΤΣΙΒΕΛΗ

Έφυγε από τη ζωή την 12-5-2008 αφού πάλεψε γενναία, καρτερικά και αξιοπρεπώς με την ασθένειά της. Ήταν το δεύτερο κατά σειρά παιδί του Αθαν. Γ. Ζιάργα και της Αικατερίνης Κ. Οωδή. Ήταν παντρεμένη με τον αείμνηστο Χριστόφορο Πριτσιβέλη και απέκτησε δυο παιδιά, την Ντίνα και τη Βούλα, και εντύχρησε να καμαρώσει τέσσερα εγγόνια. Έζησε ήρεμα, έντιμα και με αξιοπρέπεια. Έκανε

πάντοτε στο ακέραιο το οικογενειακό και το κοινωνικό της καθήκον. Έδειχνε ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα προόδου του χωριού μας και για το σκοπό αυτό έχρησε την Αδελφότητά μας παντοιοτρόπως. Πρωτοστάτησε στη συγκέντρωση χρημάτων για την αποπεράτωση του έργου επέκτασης του Νεκροταφείου Αγίου Δημητρίου Αγναντών. Θα τη θυμόμαστε με σεβασμό.

Το Δ. Σ.

ΜΑΡΙΝΑ ΚΩΝ. ΠΑΠΠΑ - ΜΗΤΡΟΓΙΩΡΓΟΥ

Τίποτε δεν προμηνοούσε το θάνατο της αλησμόνητης Μαρίας του βράδυ της 1-6-2008, που συγκλόνισε όλο το χωριό μας. Έφυγε άξαφνα απ' τη ζωή μια πανέξυπνη και δραστήρια Αγγναντίτισσα, που όσο ζούσε, σκεπτόταν και ενεργούσε για το καλό όλων μας. Ήταν η πρώτη που συνειδητοποίησε την ανάγκη και

ενστερνίστηκε την πρόταση της Αδελφότητάς μας για την επέκταση του Νεκροταφείου του Αγίου Δημητρίου Αγναντών. Ήταν εκείνη που έδωσε και τη λύση του προβλήματος με την, εκ μέρους όλων των αδελφών της, δωρεάν παραχώρηση του παρακείμενου πατρικού τους κτήματος, συνεχίζοντας έτσι την

πολύτιμη προσφορά προς το χωριό μας της οικογένειάς του αείμνηστου Κων. Παππά (Κουστανοπούλα). Ήταν παντρεμένη με τον Γιώργο Μητρογιώργου και έζησαν μαζί, ως την τελευταία της πνοή, με αξιοπρέπεια, αγάπη και καλοσύνη. Καλό της ταξίδι. Η μνήμη της θα είναι αιώνια. Το Δ. Σ.

Παρακαλούμε τους χωριανούς που έχουν το χάρισμα να γράφουν -και σίγουρα υπάρχουν πολλοί- να μας αποστέλλουν τα γραπτά τους προς δημοσίευση, διότι μ' αυτόν τον τρόπο αποκτά πλουραλισμό και ποικιλία η εφημερίδα.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΝΑΝΤΙΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Γραφ. Σοφοκλέους 33
Τ.Κ. 105 52 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. - Fax: 210-3313067
www.agnanta.com.gr

E-mail:
info@agnanta.com.gr

Εκδότης:
Χρήστος Γ. Χριστοδούλου
Πρόεδρος της Αδελφότητας
Κωδικός: 3734

Υπεύθυνος τυπογραφείου:

ΑΦΟΙ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗ Ο.Ε.
Γερανίων 7 - 2ος όροφος
Τηλ. - Fax: 210-52.38.107
E-mail: costasz@yahoo.gr

web design & development

Γιώργος Παπακίτσος
Ανάπτυξη Εφαρμογών Διαδικτύου
6937821028
papakitsos_george@yahoo.gr

Βλέπω, ακούω, σχολιάζω

Στους φίλους μου που, από ενδιαφέρον, προσπαθούν με τις δικές τους ιδέες να με πείσουν να καταπίνω τις δικές μου και να μην τις βγάσω στη φόρα, απαντώ ορθά και κοφτά: Είμαι με εκείνους που θέλουν να ζουν στο ξέφωτο με τις ιδέες τους και για τις ιδέες τους, τις δικές τους, όμως, τις απόψεις. Τους άλλους που, κατά περίπτωση, τις αλλάζουν, μόνο και μόνο, για να υποδύονται τον καλό και να κερδίζουν την εύνοια των ισχυρών, δεν τους "πάω" καθόλου!... Ξέρω βέβαια, γιατί το ένιωσα και το νιώθω, ότι "το αγύι το ξυδί το αγγιό του χαλάει", αλλά προτιμώ να χαλάσει το αγγιό από την οξύτητα του καλού και δυνατού ξυδιού, παρά απ' τη σκουριά που την προκαλούν τα λογής λογής δυσώδη νεροπλύματα.

τίνοι αλισθήσεται", ρωτάει ρητορικά ο Χριστός στους μαθητές του, θεωρώντας τους αλάτι της γης, που, αν χάσει την αλμύρα του, δεν προστατεύει από τη σάπια ούτε τα υλικά ούτε τα ηθικά αγαθά. Στην ίδια περικοπή, τους παρομοιάζει με αναμμένο λυχνάρι που, για να φωτίζει και να προσανατολίζει τον κόσμο, δεν πρέπει να μπαίνει κάτω από το κούπι, από τη γάστρα και, φαντάζομαι, ούτε κάτω, και παρακάτω, από... τη "γαστέρα"...

νάσε τον γιγαντώσωμο και υπερφίαλο Γολιάθ! Από τότε που το κλαδί ελιάς, το δάφνινο στεφάνι και η ενθουσιώδη ζήτωωω εξαργυρώνονται με πλούτη, με δημόσιες θέσεις και άλλες δελεαστικές απολαβές, ακόμη και με στρατιωτικά αξιώματα και με πανεπιστημιακά πτυχία (λες και έχουμε έλλειψη από ειδικά σπουδαγμένους στρατιωτικούς και από φοιτητές και πτυχιούχους), δεν είναι δύσκολο να βρούμε τα αίτια που οδηγούν στη συναλλαγή και το σώμα και την ψυχή!...

Γράφει ο Χρ. Αρ. Παπακίτσος

γος **Ιωάννης Κ. Παπακίτσος** με θέμα: "Ψυχοσωματική εξουθένωση των εργαζομένων σε ανθρωπιστικές υπηρεσίες". Η μελέτη καταλαμβάνει μεγάλο μέρος του Δρα Ψυχιάτρου του Νοσοκομείου "Ευαγγελισμός" κ. **Ορ. Γιωτάκου**, Προέδρου της "Διεπιστημονικής Εταιρείας Ψυχολογικής Παρέμβασης" με τον γενικότερο τίτλο "Παρέμβαση στην κρίση - Επείγοντα ψυχολογικά προβλήματα". Αξίζουν στη νεαρή επιστήμονα θερμά συγχαρητήρια! Την προτρέπω και, ως θεός, της δίνω και την ευχή μου να συνεχίσει με τον ίδιο ζήλο την προσφορά της στην ανθρωπιστική Επιστήμη της.

Εκείνη, τέλος πάντων, η διάταξη του νέου νόμου για τις συντάξεις και την ασφάλιση, που απαιτεί διπλάσιο από τον ίσαμε τώρα αριθμό ενσήμων, προκειμένου (εν δυνάμει) εργαζόμενος να έχει δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, μου φαίνεται δίκαιη, τουλάχιστον, για τους πραγματικά άνεργους. Είμαι, ίσως, επηρεασμένος από τη "μακρόσυρτη" κραυγή αγωνίας ενός μεσοκόμου γείτονά μου (επί τριετία καταγεγραμμένου ως άνεργου στις λίστες του ΟΑΕΔ), που συνηρπείται από την αγροτική σύσταξη της γριάς μάνας του. Να, τι μου είπε: "Τα εκατό ημερομίσθια για μένα είναι άπιστος στόχος... Έτσι, χωρίς γιατρό και φάρμακα, από εδώ και πέρα θα περιμένω την πρώτη αρρώστια μου για να με απαλλάξει μια ώρα αρχύτερα από τα βάσανα της πείνας. Ντρέπομαι να πάω να ζητήσω χαρτί απορίας, για να πα μπασε Νοσοκομείο. Δεν είμαι εγώ άπορος - άπορη είναι η ανεργία μου!". Μήπως έχει δικαίος; Αν είχε και οικογένεια;

Σας μεταφέρω κάτι που διάβασα και το βρήκα χαριτωμένο: Ένας Εβραϊκής καταγωγής καθηγητής μεγάλου Πανεπιστημίου, μιλώντας για την ηθική κατάπτωση της ανθρωπότητας και κάνοντας, προφανώς, και την πολιτική του, βάζει τον Μωυσή, τον Χριστό, τον Μάρξ και τον Φρόντντ να συζητούν για τα αίτια που την προκαλούν. Δίνει πρώτα τον λόγο στο **Μωυσή** (Ιουδαίος, Ιουδαίον προτάσσει) ο οποίος, βάζοντας το δείκτη του χεριού του στο κεφάλι του, λέει: "Όλα από εδώ ξεκινούν". Ο **Χριστός** διαφωνεί και βάζοντας την παλάμη του στο μέρος της καρδιάς του, λέει: "Όλα από εδώ εκπορεύονται. Όλα η αγάπη τα θεραπεύει". Παρεμβαίνει ο **Μάρξ** και χαιδεύοντας την κοιλιά του, δίνει τη δική του εκδοχή, λέγοντας: "Όχι δα... από εδώ ξεκινούν όλα". Τέλος, ο **Φρόντντ** που τους άκουγε, χούφτισσε (με το συμπάθιο) τα... "αχαμνά" του και χαμογελώντας, είπε με σιγουριά: "Όλοι ανοησίες λέτε!... Όλα από εδώ αρχίζουν".

Έχω τη γνώμη ότι τα "ζήτωωω" και τα χειροκροτήματα θα ακούσαν για να αναπτυχθεί η ευγενής άμυλα, η γνήσια όμως. Σε όλους αρέσουν τα ωσαννά! Πολλοί μάλιστα τα σκηνοθετούν, τα προκαλούν, τα ακούνε και χοροπηδούν! Μερικοί τα ακούνε, χωρίς να τα περιμένουν, και κάνουν πως ασπίζονται και παραξενεύονται και κοκκινίζουν από αιδημοσύνη, ενώ από μέσα τους και αυτοί χοροπηδούν!... Βέβαια, υπάρχουν και αρκετοί κακόψυχοι ή ανίκανοι ή ζηλιάρηδες, που κουνάνε το κεφάλι τους και μορφοάζουν, δηλαδή με νόημα!... Αυτά έχει η ζωή!... Δεν ξέρω αν τα έχει και ο θάνατος...

Κατά πληροφορίες, η κατοικία στα Άγναντα των σεβιμητών **Χρήστου και Ελένης Μπουναίου**, σύμφωνα με τη διαθήκη τους, περιήλθε στο Δημόσιο, το οποίο παραχώρησε τη χρήση της στον Δήμο Αγνάντων. Ο Δήμος μας, αφού την ανακάνισε και τη διαρρυθμίσει κατάλληλα (λένε ότι η πρώτη πίστωση ύψους 100.000 ευρώ έχει ήδη εγκριθεί), θα την αξιοποιήσει πολιτιστικά, καθιστώντας την εργαστήριο του τοπικού μας πολιτισμού. Να, πως μερικοί με το κοινοφελή έργο που αφήνουν πίσω τους, περνούν στην αιωνιότητα και κερδίζουν επάξια την ευγνωμοσύνη όλων, ακόμη και των αγέννητων.

Ξέρω ότι δεν μου πέφτει λόγος, αλλά πιστεύω ότι μπορώ να φαντάζομαι το ισόγειο του κτιρίου σαν μια αίθουσα "πολλαπλών χρήσεων", για να πραγματοποιούνται σ' αυτή πνευματικές, καλλιτεχνικές, πολιτιστικές και άλλες εκδηλώσεις, αφού βέβαια διαρρυθμιστεί και επιπλωθεί κατάλληλα. Είναι κάτι που λείπει από το Δήμο μας και, μάλλον, θα το ήθελαν και οι δωρητές, που ανώλυσαν τη ζωή τους στην παιδεία και στον πολιτισμό.

Θα το γράψω γιατί αξίζει. Καταπληκτική είναι η Επιστημονική Μελέτη - Διατριβή της χωριανής μας Ψυχολό-

μας διαβάζει αποσπασματικά, διεξήλθα και τα 162 φύλλα της εφημερίδας μας και μέτρησα 374 τίτλους που αναφέρονται σε ισάριθμα θέματα της ευρύτερης περιοχής των Τζουμέρκων, δηλ. περισσότερα από δυο θέματα σε κάθε έκδοση. Έ, δεν είναι και λίγα!...

Ευχαριστούμε την καλή και φιλομαθή συνάδελφο, γειτόνισσα και συνδημότισσα, που μας υποδεικνύει να προβάλουμε από την εφημερίδα μας τον σεβιμητό Αγναντίτη τιμημένο Στρατηγό **Γεώργιο Αγόρα**. Αν δεν με απατά η μνήμη το κάναμε δυο τρεις φορές με τελευταία εκείνη του φύλλου Οκτωβρίου - Δεκεμβρίου του έτους 2000. Πράγματι η προσφορά του Γ. Αγόρα, αρχικώς ως Διοικητή του Αρχηγείου Τζουμέρκων των Εθνικών Ομάδων Ελληνικών Ανταρτών (Ε. Ο. Ε. Α.) του Ε. Δ. Ε. Σ. και στη συνέχεια ως Διοικητή του 3/40 Συντάγματος Ευζώνων της ίδιας Αντιστασιακής Οργάνωσης του Ναπ. Ζέρβα (1942-1944), ήταν σημαντικότερη. Την αναγνωρίζουν φίλοι και αντίπαλοι. Δεκαπέντε, τουλάχιστον, νικηφόρες μάχες κατά των κατακτητών συνήψε ο Γ. Αγόρας, που ανεδείχθη άξιο τέκνο όχι μόνο των Αγνάντων, αλλά όλων των Τζουμέρκων, όλης της Ηπείρου και όλου του Έθνους μας. Προσέφερε εξαιρετικές υπηρεσίες στην Πατρίδα μέσα από τις τάξεις της Αντίστασης και, αργότερα, μέσα από την άσκηση αξιωματών υψηλότερης ευθύνης που, σε κρίσιμες περιόδους, επάξια του ανέθεσε η Πολιτεία (Υπαρχηγός του ΓΕΣ, Αρχηγός της ΚΥΠ (νυν ΑΥΠ) κ. ά. Ήταν "μπαρουτοκαπνισμένος" Στρατηγός, αλλά γεμάτος ανθρωπιά. Ήταν κοντά σε κάθε αγωνιστή και με το παράδειγμα του ενέπνεε και διδασκε πάντοτε ήθος, δικαιοσύνη, προσήλωση στο καθήκον και γνήσιο πατριωτισμό. Έκλαψε όμως πολλές φορές για πολλούς συμπολεμιστές του, συγγενείς, φίλητη και συντοπίτες, που έχυσαν το αίμα τους για την ελευθερία μας.

Κάτι θα έχετε ακούσει για εκείνο το "Σύμφωνο Ελευθέρης Συμβίωσης" που, ίσως κάποτε, θα "ευλογεί" και τη συμβίωση των ομοφυλοφίλων και θα τους εύχεται να είναι καλά "αντρόαντρα" ή "γυναικόγυνα"!... Φαίνεται πως οι "γρήνες πλάκες", που μετακινούνται με τους σεισμούς, μας μετατόπισαν και μας σφηνώσαν ανάμεσα στα Σόδομα και τα Γόμορρα!...

Και ύστερα από αυτή την εξαχρέωση των ηθών, σου λένε μερικοί ότι η Εκκλησία δεν πρέπει να γίνει Ηθικοπλαστικό Σχολείο! "Εάν το άλας μωρανθή εν

Μερικοί φίλοι αδικούν την Εφημερίδα μας. Ένας απ' αυτούς, εκλεκτός φίλος και διακεκομμένος Τζουμερκιώτης, με "έψεξε" λέγοντάς μου ότι η εφημερίδα μας ασχολείται μόνο με τα Άγναντα. Του απήντησα αμέσως ότι η εφημερίδα "**Άγναντα Άρτας**": 1) Είναι όργανο της Αδελφότητάς μας και ως τέτοιο πρωτίστως πρέπει και υποχρεούται να προβάλλει θέματα του χωριού μας και 2) πολύ συχνά αναφέρεται και σε γενικότερα θέματα της ευρύτερης περιοχής των Τζουμέρκων και ανελλιπώς τις στήλες της, τις κομμοί εργασίες και απόψεις πολλών Τζουμερκιωτών. Την οικοθεν παρέμβασή της σε θέματα που αφορούν αποκλειστικά τα άλλα χωριά, τη θεωρούμε ανεπιτήρητη και ποτέ δε θα την επιχειρήσουμε. Ούτε λόγος μας πέφτει, ούτε θέλουμε να δώσουμε το δικαίωμα να μας εγκალέσουν για "ηγεμονισμό", τώρα μάλιστα που οι... ηγεμονίες, δυστυχώς, κατέρρευσαν ή καταρρέουν!... Με αφορμή, πάντως, αυτή την παρατήρηση (ή "πέφραγμα") του φίλου μου (που φαίνεται πως

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Ο Κώστας Παπαπέτρος κάνει γνωστό σε όλους τους χωριανούς και φίλους ότι κυκλοφόρησε το πρώτο του CD με παραδοσιακά Τσάμικα, Συρτά και Καλαματιανά τραγούδια. Το CD προσφέρεται σε τιμή κόστους 5 ΕΥΡΩ. Τηλέφωνα επικοινωνίας: 6944.114.250.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΧΟΡΕΥΤΙΚΑ
Κώστας Παπαπέτρος
Κλαρίνο: Γιώργος Χαλιγιάννης
Τσάμικα + Συρτά Καλαματιανά

1. Πουλιά μου διαβατήρικο	10. Αυτά τα μάτια τα γλυκά
11. Αγάπη μου ταξιδεψες	11. Πρεβεζάνα όμορφη
3. Έλα μανούλα μου γλυκιά	12. Στη Λειβαδιά στη ρεματιά
4. Στ' Αναπλιού το Παλιμίδι	13. Τώρα το βράδυ βράδυ
5. Όλες οι Μελαχρονίες	14. Αμάραντος
6. Σαν το λουλούδι του Μαγιού	15. Σε ωραίο περιβάλλον
7. Αγγινάρα με τ' αγκαθιά	16. Κλαμάρα (σολο)
8. Διαμάντι Δαχτυλίδι	17. Τ' έχουν της Μάνης τα βουνά
9. Μαρμαλικός	

Δελφινόγειο 55-50, 104 37 Αθήνα. Τηλ.: 210 52 22, 746 Fax: 210 52 22, 733 e-mail: info@stromosmusic.gr www.stromosmusic.gr

ΑΛΕΞΙΟΣ ΕΞΑΡΧΟΣ
ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΗΣ

Σωκράτους 71
ΑΘΗΝΑ Τ.Κ. 104 32

τηλ.: εργ. 210 52 41 421
210 52 46 507
fax: 210 52 41 561

Σοβαρά κι εύθυμα

Ετσι γινόταν η πάλη, πιανόμασταν από τη μέση και όποιος έριχνε τον άλλο κάτω, ήταν και νικητής. Πιάστικες φίλες μου και αγαπημένες μου συμμαθητή, μέση με μέση με το...Χάρο!

"Σε τούτ' την τάβλα που 'μαστε". Από δεξιά: Μήτσο Καπέλης, Κώστα Παπακίτσος, Γιώργο Καραμπάλης, Λία Νάστος, Άννα Χριστοδούλου, Πηνελόπη Κράββαρη, Τάκης Ζήσης, Γιώργος Τσιρώνης, Νάσος Βήγας, Φώτης Χαχούλης, Χαρίλης Ζάχος.

Δεν ήθελες να αναφέρεις το όνομά του, αλλιώς μου είπες:

- Πιάστικα μέση με μέση. Ποτέ δε μου είπες ότι θα τον έριχνες κάτω. Τον πάηψες τέσσερα χρόνια κι όλο σου έκανε «τασημάκια», δεν του 'δωσες σημασία και καλά έκανες, πίστευες ότι θα τον νικήσεις. Δεν τα κατάφερες. Αφού σε ξεζούμισε πήρε την ψυχική σου και ανέβηκες μαζί του στον ουρανό.

Πάλη η μνήμη μου γυρίζει στα παλιά. Τότε που μοιράζαμε το τσιγάρο στα δύο, στην πέμπτη γυμνασίου.

Αλήθεια Μήτσο, θυμάσαι τότε που είχες μάθει όλες τις ασκήσεις από τη Γεωμετρία, από το λυσάριο απεξώ, όχι μόνο τη λύση, αλλά και την εκφώνηση. Δεν είχαμε κάποιον να μας...δείξει!!

Για τις πολιτικές μας φασαρίες, τι έχεις να πεις;

Μέση με μέση!

Εκεί στο δωμάτιο το δικό μου, το δικό σου, του Νάστου του Ηλία, του Φώτη του Χαχούλη, του Βασίλη του Νικολάου, του Κώστα Στύπα, του Κώστα του Παπακίτσου, της Ελένης του Φίλου. Είμασταν σε αντίπαλα στρατόπεδα και καθένας υποστήριζε το δικό του κόμμα και λέγαμε και λέγαμε και στο τέλος αντάμα κληνίζαμε κρυφά το...σέρτικο.

1965 στην Κόρινθο. Υποψήφιοι αξιωματικοί και οι δύο μας. Αστραπή που μας βάρσσε! Θέλαμε να γίνουμε και δόκιμοι. Πού το μέσον Μήτσο: ποιός μας λογάριζε ποιόν ξέραμε;

Μου 'πες: Αν γίνω υπ'κόος, θα χορτάσω ψωμί «χάσκο». Εσύ έγινες, εγώ φανταράκι, χαθήκαμε,

"Μαρία λεν την Παναγιά". Βασίλ' Αγόρος, Μήτσο Καπέλης, Μήτσο Ζιάβρας, Τελ' Τσιέκας, Χαρίλης Ζάχος, Γιώργο Φλώρος, Μήτσο Γούλας, Γιάνν' Βάνας, Νικηφόρος Γκούβας.

όχι σαν τα μυρμηγκία που βγάζουν φτερά.

1968 Δεκέμβρης: Ήρθες στο σπίτι στα Γιάννενα, με το κρεβάτι της εκστρατείας παραμάσκαθα και μου είπες:

- Θα κοιμηθώ εδώ, ώπου να ταχτοποιηθώ.

Τέλειωσες, χαθήκαμε, μεγαλώσαμε.

1990, ήρθες στην τάξη μέσο στο Μενίδι, για ν' ακούσεις πως δίδασκα το μάθημα της γλώσσας.

Κάησες στο τελευταίο θρανίο. Το μάθημα ή-

ταν απ' τα ψηλά βουνά του Ζ. Παπαντωνίου κι εσύ όπως και τα παιδιά, ανέβαιναν το φιδωτό το δρόμο για να φτάσουν ψηλά, εκεί που οι κορυφές αγκίζον τον ουρανό και τα 'στρα.

Ανέβαινες κι εσύ για να μαζέψεις τσιγά και θρούμ' και να δοκιμάσεις τον εαυτό σου αν αντέχει και μου 'πες:

- Έφτασα ψηλά, αντέχω κι αν μ' έχει πιάσει από τη μέση!

Και η γριά, που της έδωσες κρυφά ρεύμα στους Αγίους Αναργύρους, να ζει ή θα τη βρεις πάλη μπροστά σου και θα σου ζητάει, να της αηδάξεις τα...φώτα!!

Σε είχαν κατηγορήσει για «Λαϊκιστή». Ξεσήκωνες πείσι το λαό, δεν τους συνέφερε. Ήθελες νοσοκομειακό για το Κέντρο Υγείας, ήθελες δρόμους, ήθελες πλάτειες, ήθελες κούνιες για τα παιδάκια, ήθελες ΚΑΠΗ, μου ήθελες και νεκροταφείο. Α, ρε Μήτσο: προυκόναδες; Εσύ τα έκανες όλα αυτά και πέτυχες τα περισσότερα. Εμείς τι ήρθε να κάνουμε για 'σένα. Προτείνω την πλάτεια στη Σκέζα, όταν γίνει να την ονομάσουμε: «Πλάτεια Μήτσο Κ. Καπέλη».

Από την πηθευρά μου μέσα απ' το βιβλίο: Αγναντικά Λιχνίσματα» έγινες αθάνατος.

Μέση, με μέση, σ' είχε φυγίσει και φώναζες και με ζητούσες να σε βοηθήσω. Δεν είχα ανάκαρα και ήξερα ότι θα νικούσε και θα σ' έπαιρνε μαζί του και σε κατάφερε κι εμένα μου έμειναν οι στίχοι του ποιήματός του Χρίστου Α. Παπακίτσου «Στιγμές» που ήνε:

«Δύο είναι οι θεϊκές στιγμές
στον βίον μας τη δίνη:
Η μια μας δίνει φως ζωής
κι η άλλη μας το σβήνει».

Αντίο Μήτσο και μην ξεχάσεις, τις πατάτες, τις ντομάτες, τα κοβοκύθια να τα ποτίζεις, και να ραβδίσεις το Σαμπέμβρη και τις καρυές!! Τώρα ποιός θα μου φωνάζει; Δάσκαλο, ω δάσκαλο!!

Γράφει ο
Χάρης Ζάχος
Συντάχτης Δάσκαλος
- Σηγηγράφος

Επιστολές που λάβαμε

Προς την εφημερίδα: ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ

Αγαπημένε μου Ναπολέων Κατσούλη,

Να σου πως την αλήθεια δεν το 'ξερα ότι έφτασες τόσο ψηλά στην ιεραρχία της ΕΛ-ΑΣ. Ήσουν και είσαι αθόρυβος.

Μου 'φερεις στη μνήμη μου, ωραίες στιγμές. Επειδή τα παιδιά σου, μαζί με την επιστήμη τους ασχολούνται και με τα «βιολιά» με καταλαβαίνεις δύο φορές. Αυτοί οι άνθρωποι έχουν κάτι παραπάνω από μας. Τις λέξεις τις κάνουν τραγούδι, νανούρισμα, μορφολό.

Σήμερα πηγαίνουμε στο πανηγύρι. Τελεώνω η λειτουργία και ύστερα φεύγουμε. Να 'ταν και ο Μανουσάκιος. Ο Λουκάς, ο Τζόκας, ο Κώστας Μπασαδής - ο Μπαλαδής, ο Νίκος ο Μπούνας, θα καθόταν και ο Άγιος σε κάποια γωνιά, να καμαρώνει τους χορευτές.

Θα 'κουγε κι αυτός τα πουλιά μου τα διαβατάκια. Το Μαργιολικό, την κακιά γειτονισσα, τα Τζουμέρκα μου τα περιφρανα, θα 'τσούζε και κάνα...τοίτρο. Αλλά βλέπεις γίναμε...πολιτισμένοι, δεν μας αρέσουν οι λαϊκοί οργανωπαίχτες θέλουμε «φιρμες».

Ήρθαν κι αυτές, για να γίνουμε πιο πολιτισμένοι, να μάθουμε να 'χουμε πιο καλά ακουμάτα. Να μην πω ονόματα ξέρεις εσύ. Μ' αυτό το παράπονο έφυγε ο Κώστας ο Μπασαδής.

Για τις ομπρέλες. Θα μάθεις και κάτι που δεν ξέρεις. Χειμώνας 19... Ήρθαν στο σπίτι τέσσερις μαθητές απ' τ' Αμπελοχώ-

ρι, να φτιάξουν τις ομπρέλες. Χιονισμένος ο τόπος έξω!!

Μάτια προσαθούσε ο πατέρας μου να τους πείσει να μη φύγουν για το χωριό, Νιάτα βλέπει!! Του είπαν για την πληρωμή, την Κυριακή το βράδυ που θα επέστρεφαν. Αμ' δε γύρισαν. Ο ένας πέθανε και ο άλλος με βαριά κροτοπαγήματα και μόνο δύο φτάσανε στο χωριό. Δεν άκουσαν τον μπάμπη Στάθη!!

Και τώρα γιατί οι δάσκαλοι είχαν ομπρέλες χειμώνα καλοκαίρι.

Δε ρώτησα, αλλά συμπεραίνω. Νομίζω ότι ήταν το τρίτο πόδι, Καταλαβαίνεις, στα χωριά μας και οι λαγοί... πεδικλώνονται. Ίσως γιατί ο καιρός στα Τζουμέρκα δύσκολα προβλέπεται και για καλό και για κακό παίρνουν και την ομπρέλα. Ήταν το «αξεσουάρ» για να φαίνεται ότι ο δάσκαλος έχει και ομπρέλα, γιατί οι υπόλοιποι έφτιαχναν το τσουβάλι κουκούλα ή κατσούλα.

Πάμε παρακάτω. Όπως ο τσοπάνης έχει την κλίτσα να πάνει τα κατοίκια από το πόδι, έτσι και ο δάσκαλος να κατεβάζει τα χαμηλά κλωνάρια από τις κερασιές και τις συκιές. Ίσως για άμυνα, όταν τον επιτίθονταν κανένας «γκέκας» στο δρόμο. Πιστεύω, αν ξέρει και κάποιος άλλος περισσότερα ας μας το γράψει, θα μας φωτίσει. Εγώ την πήρα για «αξεσουάρ» αν το γράφω σωστά.

Αγαπημένε μου Ναπολέων, σ' ευχαριστώ για όλα και την εφημερίδα τα «ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ» που μας φιλοξενεί.

Με εκτίμηση
Χαρίλης Ζάχος

ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΝΑΝΤΩΝ

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

δυσω κερών και τελευταίως του ενός! Τα Δημοτικά Σχολεία της περιοχής συρρικνώνονταν και το ένα μετά το άλλο έκλειναν. Οι δεξαμενές που δρόσισαν το Γυμνάσιο και τού 'διναν ζωή, χρόνο με το χρόνο στέρευαν... Ουστωχώς, έτσι έρχεται το τέλος... Το τέλος των Σχολείων, το τέλος των χωριών ή και το ανάποδο!...

Εμείς, οι κιητάδες παηθιοί Τζουμερκιώτες, "οι μη έχοντες και οι μη κατέκοντες", που προλάβουμε και πήραμε απ' αυτό το Σχολεϊτό φως και εφόδια για τη ζωή "κι αηλάξαμε ζωή", συγκλονιζόμαστε ακόμη και με τη σκέψη ότι το μοιραίο, μοιραίως πλησιάζει!...

Εάν μπορούσα να γράψω μια ελεγεία και εάν είχα φωνή να την τραγουδήσω σαν ύμνο ή σαν μοιρολόι, θα τό 'κανα, και θά 'ηνα, περίπου, τα εξής:

ΤΑΒΕΡΝΑ
«ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ»
ΜΗΤΣΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Άγναντα Τηλ.
26850-31163

Ωδή και οδύνη για το Γυμνάσιο Αγνάντων!...

Ο φάρος μας σκοτεινιάσει!... Το φως του πια δεν φέγγει!...

Το σκάφος μας το λαμπρό, με το σπορτικό τσούριμο, μέσα σε δίνη έπεσε κι η λαίλαπα το δέχνει!...

Τα φώτα τρεμοσβήνουν, οι μηχανές κωλώνουν και η πυξίδα, "τά 'πηξε"!...

Λάμψη δε λάμπει πουθενά!... Ούτε πυγολαμπίδα!...

Η δάδα, ο νους της Αγναντας, του Δήμου η Ναυαρχίδα, με τ' αργοβόρι μάχεται. Σε ξέρεις προσαράζει ...

Εκεί τη δέχνουν άνεμοι, τη γδέρνει τ' άγριο κύμα!...

Η Σκύλλα και η Χάρυβδις χυρούμενες προσοιδώνουν τους ναυαγούς, τους άτυχους!...

Αλίμονο!... Πώς να διαβούν θύελλες, συμπληγάδες; Στην τύφλα κωματομαχούν!...

Και η ζουκουνβέρα η σοφή, με τη γλαυκή της μάτια, στον Φάρο τα χιλιάσματα σκούζει κι αναμειδιάει και λείπει για παρηγοριά:

"Οι συμφορές, αναγεννούν ' η ανεγνωριά σκοτώνει"!...

Χρήστος Αρ. Παπακίτσος

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

Γκαρσονιέρες και δυάρια πλήρως εξοπλισμένα στο Λευκαντί Χαλκίδας

Από το χωριανός μας
ΕΥΑΓΓΕΛΟ Κ. ΠΑΠΑΚΙΤΣΟ

Τηλ. 22210-53444 & 52341

ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ ΕΚΠΤΩΣΗ 20%

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΝΑΝΤΩΝ: Ο Φάρος, η Λάμψη, το Σβήσιμο!

“Όλοι, χωρίς εξαίρεση έχουν χρέος να ηξεύρουν γράμματα. Η πατρίς έχει να καταστήσει σχολεία εις όλα τα χωρία δια τα αρσενικά και θηλυκά παιδιά. Εκ των γραμμάτων γεννάται η προκοπή με την οποίαν λάμπουν τα ελεύθερα έθνη”.

Ρήγας Φεραίος

Το Γυμνάσιο Αγνάντων, ο τηλαυγής αυτός Φάρος των Τζουμέρκων, τετέλεσται!!! Με απόφασή του, παρά τις αντίθετες εισηγήσεις των αρμοδίων (Δ/σης Δ.Ε. Νομού Άρτας, Νομαρχιακή Επιτροπή Παιδείας και Νομαρχιακό Συμβούλιο Ν. Άρτας, ΕΛΜΕ Άρτας), ο κ. Υπουργός Παιδείας, για λόγους -ποιος ξέρει;- (κόψε κόστος)-, **Αποφάσισε** την κατάργηση του Γυμνασίου Αγνάντων.

Αποφάσισε! Μια κουβέντα είναι αυτή. Έχει μεγάλο, όμως, βάθος και για να ερμηνεύσουμε το γεγονός, της λειτουργίας δηλαδή του Γυμνασίου και της “άδοξης” κατάληξης του πρέπει να ανατρέξουμε πολλά χρόνια πίσω, και να εξετάσουμε τη δομή και τη λειτουργία, γενικά της νεοελληνικής, και ειδικότερα, της τζουμερκιώτικης κοινωνίας.

Αρχικά πρέπει να πούμε ότι από ιδρύσεως του ελληνικού κράτους το ιδανικό του νεοέλληνα συνοψιζόταν στα εξής: Ως Ανατολίτης να γίνει Ευρωπαίος, ως χωρικός να γίνει αστός και μάλιστα να ενταχθεί στην τάξη των μη χειρωνακτών, που συνέπιπτε σε μεγάλο βαθμό με την άρχουσα τάξη του νεοεστατού κράτους. Οι λόγοι αυτοί τον οδηγούσαν στα αστικά κέντρα, ιδιαίτερα στην Αθήνα.

Μα η εγκατάστασή του αυτή ήταν, κυρίως, βραχύβια. Το γεγονός αυτό έδει τη δικαιολογία του. Είναι γνωστό ότι ο αγροτικός χώρος κυριαρχούσε παραγωγικά στην ιστορία των ανθρώπων πολιτισμών ως το 19ο αιώνα. Η βιομηχανική επανάσταση άλλαξε τα πράγματα. Η κυριαρχία του αγροτικού χώρου προοδευτικά υποχώρησε. Αυτή την παγκόσμια “νομοτέλεια” η Ελλάδα ακολούθησε με αργούς, “μυσοειρακούς” ρυθμούς. Γι’ αυτό μέχρι τα τέλη σκεδόν του 19ου αιώνα η μετανάστευση ήταν φαινόμενο που χαρακτηριζόταν από τη βραχύχρονη εγκατάσταση στο άστυ. Άλλωστε μόνιμη εργασία δεν υπήρχε. Απουσιάζαν οι μεγάλες βιομηχανικές μονάδες και στα μεγάλα δημόσια έργα σημαντικό ποσοστό του εργατικού δυναμικού προερχόταν από το εξωτερικό. Στα τέλη του 19ου αιώνα άρχισε ουσιαστικά η μετανάστευση, κυρίως από την Πελοπόννησο για πολλούς λόγους, ειδικότερα εξαιτίας της σταφιδικής κρίσης. Η μετανάστευση αυτή ήταν κυρίως εξωτερική με κύριο καταύθυνση την Αμερική. Η τζουμερκιώτικη-κλειστή αγροτική κοινωνία δεν ήταν δυνατόν να ακολουθήσει τέτοιους μεταναστευτικούς ρυθμούς. Η κτηνοτροφία παρείχε “τα προς το ζην”, η επικοινωνία δύσκολη, δυσκολότερη και η απόφαση για μετανάστευση.

Στον 20ό αιώνα, η Μικρασιατική καταστροφή επιβράδυνε τη μετανάστευση. Εργατικά χέρια και μάλιστα φθηνά και άφθονα παρείχαν οι πρόσφυγες. Κατά τη δεκαετία, όμως, του 1950 εντάθηκε χαρακτηριστικά στη χώρα μας το κοινωνικό φαινόμενο της γεωγραφικής κινητικότητας. Το φαινόμενο αυτό εκδηλώθηκε ως εξωτερική και εσωτερική μετανάστευση. Και είναι αλήθεια πως πήρε τη μορφή καταιγίδας. Πληθυσμιακές μονάδες μεταποπιζόνταν -ανάλογα- από την ύπαιθρο προς το εσωτερικό ή το εξωτερικό και με κύριο χαρακτηριστικό τη μόνιμη εγκατάστασή τους.

Τα αίτια είναι πολλά και αναφέρονται στη βιομηχανική εξέλιξη. Βιομηχανικές μονάδες εγκαταστήθηκαν και λειτουργήσαν στα μεγάλα αστικά κέντρα. Επομένως, θέσεις εργασίας υπήρχαν μόνο σ’ αυτά. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό και με άλλους παράγοντες που αναφέρονται στη ζωή των κατοίκων της υπαίθρου επέτειναν ουσιαστικά το πρόβλημα. Οι παράγοντες αυτοί ήταν οικονομικοί, κοινωνικοί και πολιτιστικοί.

Αρχικά τα μέσα παραγωγής ήταν μηδαμινά, η αγροτική ασφάλεια ανύπαρκτη και χαρακτηριστική η αδυναμία εμπορευματοποίησης του αγροτικού προϊόντος. Οι χωρικοί “έπαιρναν των ομματιών” τους, κυρίως για την πρωτεύουσα. Επιπρόσθετα, η έλλειψη υγειονομικής περίθαλψης και παιδείας καθώς και η ανυπαρξία οιασδήποτε πολιτιστικής υποδομής συντελούσαν στην ένταση του φαινομένου. Μετά τον εμφύλιο πολλοί αναγκάστηκαν να φύγουν από την επαρχία.

Στην περιοχή των Τζουμέρκων, μέχρι τη δεκαετία του 1970, τα πράγματα λειτουργήσαν διαφορετικά. Η μετανάστευση δεν είχε την ίδια ένταση. Το φαινόμενο εξελίχθηκε με αργούς ρυθμούς. Η πραγματικότητα αυτή οφείλεται σε συγκεκριμένους λόγους. Κατ’ αρχάς λειτουργούσαν ακόμη οι τζουμερκιώτικες κομπανίες μαστόρων. Έφευγαν τα μαστώρα κάθε Άνοιξη, επέστρεφαν τα πανηγύρια, -άντε για μια βδομάδα, το πολύ δεκαπέντε μέρες- και ξανά έπαιρναν το δρόμο της ξενιτιάς μέχρι το Νοέμβριο. Ξεχρέωναν τον μπακάλη, το κασάπη, το ράφτη-εξεξιμώναζαν- και πάλι στην ξενιτιά. Με τις συνθήκες αυτές ήταν δύσκολη η οικονομική και μόνιμη εγκατάσταση στο άστυ.

Σαν δεύτερο αίτιο καθυστέρησης ήταν τα δημόσια Δα-

Γράφει ο
Χρήστος Α. Τούμπουρας

σικά Έργα. Στα χωριά μας η Δασική Υπηρεσία προσέφερε πολλά. Οι κάτοικοι είχαν κάποιο σίγουρο και μόνιμο μεροκάματο. Κάτι ήταν κι αυτό! Ειδικά για την Άγναντα τα Δασικά Έργα με τα φράγματα έσωσαν το χωριό από τη διάβρωση του ποταμού κι έδωσαν δουλειά σε πολλούς Αγναντίνες. Το εισόδημα συμπλήρωνε η οικόσιτη οικονομία. Η κατσικά, οι κοτούλες, το μανάρι. Γι’ αυτό και η αστυφιλία δεν είχε την ένταση και την έκταση που είχε σε άλλα ορεινά χωριά της Ελλάδας. Εξαιρέση αποτέλεσαν οι Στρανιώτες. Μετά την κατολίσηση, οι περισσότεροι, εξ ανάγκης, μετανάστευσαν στην Αθήνα.

Ένας άλλος ουσιαστικός λόγος που καθυστέρησε την αστυφιλία ήταν και το Γυμνάσιο Αγνάντων. Στο Γυμνάσιο Αγνάντων φοιτούσαν χιλιάδες μαθητές. Οι οικογένειές τους, λοιπόν, έβρισκαν λύση στο πρόβλημα της μόρφωσης των παιδιών τους. Έτσι, δεν είχαν τα περιθώρια να σκεφθούν τίποτε σχετικά με την εγκατάστασή τους στα αστικά κέντρα. Με την αποφοίτηση των παιδιών, λίγο πολύ και οι γονείς έφταναν στην ηλικία της συνταξιοδότησης. Η σύσταση, λοιπόν, τους καθήλωνε στο χωριό.

Από τη δεκαετία του 70 όμως τα πράγματα άλλαξαν. Σταμάτησαν τα Δασικά Έργα. Μόνη, και το πούμε, δουλειά δεν υπήρχε πουθενά. Έργα υποδομής μέχρι και σήμερα δεν έγινε κανένα. Οι αγρότες-οικοδόμοι συνταξιοδοτήθηκαν. Τα παιδιά έφυγαν για τα αστικά κέντρα, όχι βέβαια ακολουθώντας το κάλεσμα της βιομηχανίας ούτε τις σειρήνες των εργοστασίων, αλλά για ακαθόριστη ελπίδα να ζήσουν έξω από τη μιζέρια της τζουμερκιώτικης αγροτικής ζωής, μακριά από ένα μόχθο χωρίς απόδοση και αμοιβή. Οι περισσότεροι “τοποθετήθηκαν” στον τριτογενή-μη παραγωγικό-τομέα. Οι κυβερνήσεις πλειοδοτούσαν στο διορισμό! Αποτέλεσμα: ούτε θέλουν μα ούτε και μπορούν να γυρίσουν πίσω. Τα ορεινά τζουμερκιώτικα χωριά, τόπο παραγωγικοί και δημιουργικοί, ρήμαζαν. Μένουν οι γέροι μας, τελευταία δείγματα μιας ζωής που χάθηκε οριστικά.

Συνακόλουθα και το Γυμνάσιο άρχισε να φθίνει ουσιαστικά, χωρίς κανέναν αρμόδιο να το πάρει “χαμπάρι”. Η μόνη αληθινή κίνηση που έγινε ήταν η προσπάθεια της Αδελφότητας Αγναντιτών να κατασκευαστεί κτήριο, όπου θα στεγαζόταν το Γυμνασιακό Οικοτροφείο. Η προσπάθεια αυτή είχε προχωρήσει ικανοποιητικά και μάλιστα είχε χαρακτηριστεί το έργο “συνεχές χρηματοδοτούμενο”. Κάποτε όμως “διακόπηκε” και αυτή η συνέ-

χεια! Η φθίνουσα αυτή πορεία του Γυμνασίου τα τελευταία χρόνια νομοτελεακά οδήγησε στο θάνατο! Κι ο κ. Υπουργός, με την απόφασή του, έβαλε την ταφόπετρα... Κάποτε λειτουργήσε ένα Γυμνάσιο!

Και πάνω σ’ αυτό το κάποτε ο καθένας μπορεί να ωραιοποιήσει την κατάσταση, να αφαιρέσει ή να πολλαπλασιάσει πράγματα, γεγονότα, περιστάσεις μόνο να μην κάνει μνημόσυνο. Το πνεύμα δεν πεθαίνει. Και το Γυμνάσιο Αγνάντων πνεύμα εξέπεμψε. Πνεύμα, αμόλυτο και άσβεστο!

Εμείς, όσοι αποφοιτήσαμε από το Σχολείο αυτό μπορούμε να πούμε:

Στη μνήμη σπαράγματα εικόνων:

το βλέμμα καρφωμένο στο παιδικό φεγγάρι.

Ο λογισμός συνεσταλμένος, σαν της πρώτης μέρας το κλωσόρισμα.

Συνεχώς ιχνολάτω τα παιδικά μου χρόνια

ολάνθιστος ροδόνας την ώρα των ονείρων.

Ένα μουκέο αισθημάτων στην αυλή του βίου μου.

Το Γυμνάσιο Αγνάντων, ο ανθοκόπος!

Και το επιμύθιο, λοιπόν, περιλαμβάνει: Οι βουλευτές του Νομού θα υποβάλλουν -υπέβαλαν- τις σχετικές ερωτήσεις στη Βουλή...

Ο κ. Υπουργός θα απαντήσει...Διαβάσαμε την απάντησή του. (Δεν είναι του παρόντος να τη σχολιάσουμε.)

Ο κ. Δήμαρχος με αναφορά του θα διαμαρτυρηθεί αρμοδίως...

Η εφημερίδα “Τα Άγναντα Άρτας” θα γράψει... Η ΙΛΕΤ, το Ανώτατο Πνευματικό, και το πούμε, Ίδρυμα των Τζουμέρκων, εν καιρώ θα αναλύσει, από παραδοσιακής απόψεως, το πρόβλημα θεωρώντας το Γυμνάσιο Αγνάντων ένα θνησιγενές παραδοσιακό στοιχείο, όπου εκεί η Τζουμερκιώτικη νεολαία βρήκε την πνευματική της κολυμπήθρα, αλλά έλαβε, πλέον, μουσειακή χαρακτηρισμό...Δεν σχολιάζει, δεν παρεμβαίνει, δε διαμαρτύρεται. Καταδελτώνει, απλά, το παρελθόν.

Η Συνδιάσκεψη Συλλόγων Τζουμέρκων, που γίνεται κάθε καλοκαίρι, με θέμα- πού να ξέρω εγώ;- μπορεί και να ξαναβραβεύσει!!!

Κι εγώ, -έχω το δικαίωμα-, στους αρμόδιους παράγοντες, πολιτικούς ή μη, να αφιερώσω το παρακάτω. Γνωρίζουν αυτοί, εύκολα θα καταλάβουν. Το πρώτο νομοθέτημα για τη δημόσια παιδεία “Χαρώνδας εννομηθέντες πρώτος τους υιούς άπαντας των πολιτών μανθάνει γράμματα της πόλεως χορηγούσης τους μισθούς τοις διδασκάλοις”. (Διόδωρος Σικελιώτης, Ιστορική Βιβλιοθήκη, Βιβλίο 12, κεφ. 12)

(Ο Χαρώνδας -Κατάνη Ν. Ιταλίας έτος αιώνας π.Χ.-πρώτος νομοθέτης όλα τα παιδιά των πολιτών να μαθαίνουν γράμματα και η πόλη να πληρώνει τους μισθούς των διδασκάλων).

ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

Άγναντά μου (I)

(Επειδή περί -Άγνάντων- αυτοδογούμε και περιαιτολογούμε μάλιστα αρκετά, μορφή σκεπασμένης αυτορέσκειας, αβάστακτης ελαφρότητας, ναρκισσισμού, θα ζητούσαμε την κατανόηση ή και τη συμπάθεια του αναγνώστη, της αναγνώστριάς.

Ο Μανώλης Αναγνωστάκης, αξιόλογος συγγραφέας, ποιητής, έλεγε ότι η ποίηση είναι απόδειξη και όχι επίδειξη.

Επιχειρούμε να αποδείξουμε κι’ εμείς, το αίσθημα, το συναίσθημα, τον τόνο το ηυρικό, το κέντρισμα το μυθικό το πραγματικό, που μας προκάλεσε το χωριό μας, Άγναντα μας.

Προεκτείνοντας τον ορισμό του ποιητή Αναγνωστάκη, θα διατυπώναμε σύσταixa, ότι η ποίηση είναι και πέταγμα του νου, όχι προπέτασμα καπού, είναι έλικας και βιδώνεται στο κενό, το άπειρο. Όσο ψηλότερα κομματιάζεται, σε ευρύτερη περιοχή τα θραύσματα διασκορπίζονται και οι ευρούσες οι ευρόντες αμειφθίσονται.

Οι “έξυπνες” βόμβες διασποράς εφεύρεση σατανικών εκγεφάπων, πετυχαίνουν μαζικούς φόνους ανθρώπων σε μεγάλη έκταση.

Η ποίηση, έμπνευση ευγενών πνευμάτων, πίπτουσα αστεροειδής βροχή, πετυχαίνει την προς στιγμινή αφωνία, τη ζάλη, την έκταση.

Παραθέτουμε το πρώτο (Α’) μέρος από τα τρία του ένοχου - ποιητικού υλικού. Τα άλλα δύο πειστήρια κείμενα ενοχής ή αθωότητας, θα τα προσκομίσουμε ακολούθως.

Το δικαστικό ένοχο αναγνωστικό σώμα, θα διαμορφώσει ορθή, στέρεα δικανική πεποίθηση, δίκαιη κρίση και την απόφαση θα τη βαρύνουν οι ελαφρυντικά, πρώτα του χομπία, του ρέκτ, του ερασιτέκνη, του ψώνιου και δεύτερον το ελαφρυντικό, του πρότερου Αγναντιτικού βίου, έγκυροπεντάχρονος (0-25) έτος από την απουσία, άδωχο στρατιωτικών και άλλων υπο-

χρεώσεων).

Α’ ΜΕΡΟΣ

Χωριό μου, τα χιλιοβάδια
μονοπάτια σου πορευτικά κι’ όπου φθάνει,
αθαφροπατώντας.
Όπου με οδηγούσαν, με φέρονται,
με πηγαίναν και με βγάναν.
Δρομάκια φθάναν σε κρυφά
και μυστικά μου μέρη.

Σε αφύλακτες διαβάσεις παντέρμες.
Σε παγών ανύπνια περσάματα.
Σε αλεπουδών τρύπες αδιάβατες.
Σε ζωκλήσια, το σημαντικό τους να κτυπώ
αγιονορεϊτικό, να οπάζω γυαλί τη σιωπή.
Σε ξερολιθιές με όκεντρες, σάϊτες,
σφαθαγαουδιές, γουστέρρες.
Σε ξένες κληματαριές, μηλιές, αχλαδιές,
καρυδιές, σε ξένες αγγουρο - ντοματο - κοθοκυθιές.
Στο όργιο του πράσινου της χλόης
και της φτέρης.

Στο ψουκαστήριο της μπρέσκα, την περπατάσι στ’ ακάθια του σκαντζόχοιρου.
Στα δυσανάβατα κι’ ανεμοδαρμένα ύψη του βουνού.
Στου ορίζοντα την άκρη
Αντικρύ από αετών και γερακιών τ’ απάτητα ημίμερα.

Δρόμοι ανηφορικοί, μουπαρόδρομοι, ποταμίσι, σπαρμένοι λίθια, μεταβηπτοί, με οδηγούσαν στη ζωδόχο πηγή.

Στη νερομάνη, τη ζωδότρα βρυσομάνη την κρούα πηγή, την «Κρούα βρύση».
Το περιβόητο γύρω αψίδα, παρθένο Η φύση αμόλυπη, αρχέγονη Περιβόηη αειθαλής οι φυλλωσιές, με τα φυλλοβόλα στις βοιές του καιρού.
Κατέναντι το βουνό, περιβαλλόμενο «εν νεφέλαις». Στεγνές συρμές, σβησιμένα στενά σοκάκια

(Συνέχεια στη σελίδα 9)